

UPITNIK ZA STRUČNA DRUŠTVA

"LIČNA KARTA" - 2014.

1. Naziv stručnog društva: **MATEMATIČKO DRUŠTVO "ARHIMEDES"**

Skraćeni nazivi društva: "ARHIMEDES" i MD "ARHIMEDES".

(Do 31.10.2008. naziv je bio: Klub mladih matematičara "Arhimedes").

2. Sedište (adresa, tel./faks, e-mail): 11000 Beograd, Dečanska br. 6

Telefoni: 3245–382 i 3245–381, faks 3245–383.

E-mail: arhimed1@eunet.rs • Site: www.arhimedes.rs i www.mislisa.rs

3. Registracija društva: Rešenjem Agencije za privredne registre (Registrator udruženja) br. BU 5783/2010 od 04.06.2010. godine "Arhimedes" je upisan u Registar udruženja – u skladu sa Zakonom o udruženjima ("Službeni glasnik RS" br. 51/09). "Arhimedes" je osnovan 01.10.1973.

Statutom su utvrđeni cilj i zadaci, upravljanje i celokupna delatnost Društva. Radom Društva rukovodi Upravni odbor od 11 članova, među kojima su univerzitetski profesori, nastavnici iz OŠ i SŠ, saradnici iz drugih institucija.

4. Podaci za identifikaciju: MD "Arhimedes" je pravno lice.

Matični broj 07071337, registarski broj 01807071337,

šifra delatnosti 9412, PIB 100067193.

Evidentiran za PDV od 01.01.2005.

Tekući račun: 205–11047–24 (KB) i 170–766–44 (UKB)

5. Predsednik: prof. dr *Vladimir Janković* (Matematički fakultet u Beogradu).

Zamenik predsednika: *dr Mićo Miletić*, profesor VŠSS.

Sekretar: *Jelena Babić*, profesor (OŠ "Svetozar Miletić" u Zemunu).

Direktor (za stručne i imovinsko-pravne poslove): *Bogoljub Marinković*, prof.

6. Kontakt osoba: *Bogoljub Marinković*, profesor, mob.tel. 063/358-248

Ovlašćena lica: predsednik i direktor.

7. Članovi Društva:

MD "Arhimedes" ima dve kategorije članova:

- odrasli (nastavnici matematike iz škola svih nivoa i fakulteta, naučni radnici u oblasti matematike i ostali građani-ljubitelji matematike i/ili računarstva); ovi članovi mogu da budu redovni i počasni;
- učenici osnovnih i srednjih škola, studenti (podmladak Društva).

Članovi imaju članske knjižice.

Do sada je registrovano oko 30.350 članova (1.950 odraslih i 28.400 učenika i studenata), ne računajući članove Kluba "Misliša". U toku jedne godine aktivnih članova je 800–1.000. Klub "Misliša" ima oko 271.500 članova.

8. Oblici unutrašnje organizacije: podružnice, aktivni, sekcije, klubovi i drugi oblici unutrašnje organizacije. Mogu da budu na teritorijalnom principu (školski, opštinski, regionalni), prema tematici rada (računarstvo, istorija matematike, zabavna matematika i sl.), prema stručnim kvalifikacijama i uzrastu (sekcija nastavnika, sekcija učenika i sl.) ili u drugim kombinacijama. Ovi delovi Društva nemaju svojstvo pravnog lica. Njihov rad se reguliše posebnim *Uputstvom* koje donosi Upravni odbor Društva. Društvo nema radnika u stalnom radnom odnosu (ne može da im se obezbedi plata, jer nema stalnog izvora finansiranja).

9. Delatnost: MD "Arhimedes" je specijalizovano *stručno društvo u oblasti obrazovanja i vaspitanja*, koje okuplja darovite mlade matematičare i druge ljubitelje matematike i računarstva raznih uzrasta (učenici osnovnih i

srednjih škola, studenti, nastavnici na svim nivoima i dr.) i to na celom

području Republike Srbije (najviše u Beogradu). Kao stručne saradnike "Arhimedes" okuplja istaknute nastavnike iz OŠ i SŠ, naše i strane stručnjake sa fakulteta i drugih institucija, prvenstveno entuzijaste. Deo "Arhimedesovog" stručnog tima stekao je izvanredno nastavno umeće u samom "Arhimedesu".

MD "Arhimedes" ima osmišljen sistem rada i obimne aktivnosti na više sektora:

- **Matematičke škole i specijalizovani kursevi:** Stalna, letnja i zimska škola mladih matematičara, dopisna škola (sa internet varijantom); povremeni računarski kursevi; "Arhimedesova" *Olimpijska grupa* i drugi specijalizovani kursevi, matematičke sekcije, matematički praktikum.

Najvažnija i osnovna je stalna "*Arhimedesova*" škola mladih matematičara (AŠMM) u Beogradu koja radi tokom cele školske godine. Pohađaju je ljubitelji matematike od I r. OŠ do IV r. SŠ, kao i stariji predškolci, a realizuju se *dva programa*: program A (standardni) za sve učenike OŠ i SŠ i program B (povišeni-produbljeni) za učenike IV–VIII r. OŠ i I–IV r. SŠ. Izbor učenika vrši se po konkursu na početku svake šk. godine - na osnovu njihovih dotadašnjih uspeha i prijemnog testa (samo za program B). Za najbolje srednjoškolce (kandidate za naše državne ekipe na međunarodnim matematičkim takmičenjima) organizovana je pre 17 godina posebna *Olimpijska grupa* (program B*) s kojom se radi cele školske godine (većina polaznika ove grupe bili su redovni učenici Matematičke gimnazije u Beogradu). U okviru AŠMM rade i *grupe starijih predškolaca*, a od pre šest godina ponovo rade *Dopisna matematička škola* (koja ima i internet varijantu).

Do sada: 40 generacija stalne matematičke škole sa 27.130 učenika, 117 letnjih i zimskih škola (kampovi) sa 10.430 učenika, 1.333 učenika na računarskim kursovima, 2.060 učenika u matematičkim sekcijama; 900 učenika u matematičkom praktikumu; ukupno oko 41.850 učenika, oko 65.000 održanih časova; 6.150 učenika dopisne škole.

"Arhimedesov" koncept matematičke škole daje veoma dobre rezultate. "Arhimedesovci" su uspešni na svim takmičenjima, na konkursu za upis u Matematičku gimnaziju, kao studenti na svim fakultetima. Na primer, *studenti generacija* na Matematičkom fakultetu u Beogradu tokom uzastopnih 8–9 godina (do 2010) bili su isključivo "Arhimedesovci", svojevremeno polaznici "Arhimedesove" *Olimpijske grupe* (inače, redovni učenici Matematičke gimnazije u Beogradu).

Nosioci nagrada i drugih priznanja na matematičkim takmičenjima svih vrsta i nivoa, uključujući i međunarodna (Balkanijada, Međunarodna matematička olimpijada, Međunarodni matematički turnir gradova) u velikom broju su učenici "Arhimedesovih" matematičkih škola. Neki primeri izvanrednog uspeha: na republičkom i saveznom takmičenju iz matematike za OŠ među prvih 15 takmičara 10 su bili iz istog odeljenja 8. razreda "Arhimedesove" škole (2004); od prvih 13 mesta u 1. raz. SŠ čak 10 je pripalo "Arhimedesovcima" samo iz jednog odeljenja "Arhimedesove" škole (2005), a na saveznom za SŠ od prvih 10 mesta za 3-4. raz. "Arhimedesovci" su zauzeli 8 mesta (2004)! Većina članova naše državne ekipe već godinama su "Arhimedesovci", prvenstveno iz "Arhimedesove" *Olimpijske grupe* (inače, redovni učenici MG) i oni su najuspešniji članovi državne ekipe (uvek su osvajali medalje). Neka podaci govore. Na Balkanskoj matematičkoj olimpijadi (BMO) za SŠ u periodu 1995–2014. "Arhimedesovci" su osvojili 70 od ukupno 91 medalje (nagrade) za našu zemlju, a na Međunarodnoj matematičkoj olimpijadi (IMO) u periodu 1992–2014. od ukupno 90 medalja za našu zemlju "Arhimedesovci" su osvojili 74 medalje; znači, od ukupno 181 osvojili su 144 medalje, tj. 80% svih medalja za našu zemlju! Dugogodišnji "Arhimedesovac" *Dušan Đukić* je 1999. godine osvojio jedinu zlatnu medalju na IMO za našu zemlju (u tom periodu), dok je 2008. godine na IMO zlatnu medalju osvojio takođe „Arhimedesovac“ *Luka Milićević*; *Teodor fon Burg* sa 4 zlatne medalje na IMO je najuspešniji takmičar u istoriji matematičkih takmičenja, a prve matematičke korake činio je u "Arhimedesovoj" školi (predškolac, 1-5. raz. OŠ), a učestvovao i kasnije kao učenik MG (OG, TG).

Već 16 godina na Letnjoj konferenciji (finalu) Međunarodnog matematičkog turnira gradova svi „Arhimedesovci“ (a oni su činili većinu učesnika iz Srbije) svake godine su osvajali nagrade.

Mnogi uspešni "Arhimedesovci" su i pre upisa u Matematičku gimnaziju ili druge srednje škole godinama bili u "Arhimedesovoj" školi (neki još od prvog razreda OŠ) i tu svakako dosta naučili. Međutim, doprinos "Arhimedesa" pomenutim uspesima u javnosti se **uvek prećutkuje** i uglavnom pripisuje matičnim školama.

Mnogi od uspešnih "Arhimedesovaca" studiraju ili rade na prestižnim stranim univerzitetima i institutima, a neki su tamo i doktorirali.

- **Popularisanje matematike i nauke uopšte:** naučno-popularna predavanja, matematičke priredbe i kvizovi, posela, izložbe, konkursi, promocije, prilozi u časopisima i sredstvima javnog informisanja.

Organizovano: 85 naučno-popularnih predavanja i 223 razne "matematičke" priredbe (kvizovi, izložbe, posela, konkursi i dr.) sa oko 25.700 prisutnih. Posebno se ističe izložba u Pedagoškom muzeju povodom 30 godina rada „Arhimedesa“.

- **Matematički turniri i druga takmičenja:** "Arhimedesov" matematički turnir - ekipna prvenstva OŠ i SŠ Srbije u matematici (matematičke olimpijade OŠ i SŠ), Međunarodni matematički turnir gradova (za Beograd), masovno nacionalno matematičko takmičenje "Misliša" (ima i finale), Dopisna matematička olimpijada (dva kola i finale), Matematička internet olimpijada (ima i finale).

Do sada: održano **76 matematičkih turnira** (40 za OŠ i 36 za SŠ): ukupno 4.554 ekipe sa 20.683 takmičara, pokrenuto i održano novo matematičko takmičenje "**Misliša**" 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 i 2014. godine sa ukupno 271.500 učesnika iz OŠ i SŠ Srbije; organizovano **8 dopisnih matematičkih olimpijada** 2006–2014. za OŠ (14.100 učesnika); održane **4 internet matematička olimpijada** OŠ sa 1.780 učesnika; sastavljeno 1930 zadataka za oko 169.000 učenika na drugim takmičenjima; organizovano je i takmičenje programera bivše Jugoslavije (1988–1990); organizovano 16 učešća Beograda na **Međunarodnom matematičkom Turniru gradova** (610 učenika), uključujući i finale - Letnju konferenciju Turnira gradova (77 predstavnika Beograda). Inače, na Turniru gradova svake godine učestvuje preko 100 gradova širom sveta (oko 10.000 učenika).

- **Usavršavanje nastavnika (stručni skupovi nastavnika):** stručne tribine (matematička, računarska, učiteljska), zimski specijalizovani semi-nari za nastavnike (matematika, računarstvo, učitelji), tematski seminari i praktikumi, seminari za nastavnike-mentore za rad sa darovitim učenicima (tokom školske godine, letnji, zimski), konsultacije; saradnja sa školama i drugim organizacijama kod nas i u svetu. MD „Arhimedes“ je do sada imao najviše akreditovanih seminara kod Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja i Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja (11)

Do sada održano 1.128 stručnih skupova: 396 matematičkih, 70 učiteljskih i 65 računarskih tribina; 75 zimskih specijalizovanih seminara, 135 kraćih tematskih seminara i letnjih seminara (škola) za nastavnike (koji rade sa darovitim učenicima), kao i oko 300 pojedinačnih predavanja i instruktivno-konsultativnih sastanaka; ukupno 1.990 predavanja, sa preko 78.400 prisutnih nastavnika. Učesnici ovih skupova su, preko evaluacionih upitnika i u drugim prilikama, dali najviše ocene za sadržaj i kvalitet svih "Arhimedesovih" seminara i drugih stručnih skupova.

- **Specijalizovana biblioteka** (knjige i časopisi, na našem i stranim jezicima), po mnogo čemu jedinstvena na našim prostorima, jedina koja je stalno na usluzi učenicima i nastavnicima.

Knjižni fond biblioteke: oko 26.600 knjiga i 5.550 primeraka časopisa.

- **Izdavačka delatnost (stvaranje i izdavanje priručne literature):** Društvo izdaje periodične i posebne stručne publikacije: časopise "Matematički zabavnik" i "Arhimedes" (ima duži prekid u izlaženju, iz finansijskih i tehničkih razloga), biltene, brošure (edicije: "Materijali za mlade matematičare", "Matematička tribina" i "Matematika u srpskom narodu"), zbirke zadataka i druge publikacije za učenike i nastavnike. "Arhimedes" je dobio licencu tipa "B" za izdavanje udžbeničke literature.

Do sada je napisano i publikovano 375 naslova raznih publikacija u tiražu preko 2.440.000 primeraka; na primer, u specijalizovanoj ediciji "Materijali za mlade matematičare" objavljeno je 170 naslova (tematskih brošura). "Arhimedes" ima najveći izbor priručne matematičke literature za ljubitelje matematike svih uzrasta.

- **Ostali poslovi** (informaciono-dokumentacioni, administrativno-knjigovodstveni, tehnički i dr.)

Nekoliko stotina hiljada dokumenata, uključujući obimnu pisanu, foto i video stručnu i drugu dokumentaciju, kao i dva sajta na Internetu.

10. Način finansiranja: članarina i drugi doprinosi članova (dobrovoljni prilozima), participacija (nedovoljna) Ministarstva prosvete za održavanje matematičkih takmičenja, naknade za izvršene usluge, kotizacije, pretplata i prodaja publikacija, pokloni, ostali prihodi u skladu sa Zakonom.

Napomenimo da u toku prvih 20 godina rada (1973–1993) u "Arhimedesu" pojam honorara nije postojao, a učešće u svim aktivnostima bilo je besplatno. I danas većinu poslova saradnici "Arhimedesa" takođe obavljaju volonterski (bez naknade).

11. Fondacije pri društvu: Društvo ima svoj *Fond mladih matematičara (FMM)*, ali sada u njemu nema sredstava. Sredstva se formiraju od donacija i drugih priloga Fondu.

12. Napomena: Raniji naziv *Klub mladih matematičara "Arhimedes"* (do 2008. godine) nije govorio mnogo. Trebalo ga je shvatiti u širem značenju, jer "Arhimedes" je bio i sada je mnogo više od nekakvog kluba, kako po mnogostrukoj delatnosti, tako i po rezultatima koje je ostvario u podsticanju i konkretnom radu na matematičkom obrazovanju mladih i stručnom radu sa nastavnicima. „Arhimedes“ je po mnogo čemu jedinstvena institucija. To je svoje-vrsna "matematička kuća", najveći centar okupljanja ljubitelja matematike kod nas (mladih i odraslih) i to tokom cele godine. Neke aktivnosti prvi je u Srbiji inicirao i uspešno razvio "Arhimedes", pa su kasnije služile drugima za uzor. "Arhimedes" ostvaruje saradnju sa školama, naučnim i drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu.

"Arhimedes" je dobio **SVETOSAVSKU NAGRADU** Ministarstva prosveta za 2008. godinu.

Beograd, 31.08.2014.

Ovaj pregled se obnavlja jedanput godišnje, na kraju svake školske godine.
„ARHIMEDES“

OVLAŠĆENO LICE:

Bogoljub Marinković, prof.

"ARHIMEDES" – 41 GODINA